

श्रीशाम्बपुराण
एकोनत्रिंशत्तमोऽध्यायः

वशिष्ठ उवाच

अतः परं प्रवक्ष्यामि प्रतिमालक्षणं क्रमात्
यथैव नारदेनोक्तं सांबानुग्रहकारिणा १
न पुरा प्रतिमाह्यासी पूज्यते मण्डले रविः
यथैतन्मण्डलं व्योम्नि स्थीयते सवितुस्तदा २
एवमेव पुरा भक्तैः पूज्यते मण्डलाकृतिः
यतः प्रभृति चाप्येवं निर्मिता विश्वकर्मणा ३
सर्वलोकहितार्थाय सूर्यस्य पुरुषाकृतिः
प्रतिमास्थापनं चैव प्रमाणं च विधानतः ४
सर्वलोकहितं साम्ब कथ्ययानं निबोध मे
गृहेषु प्रतिमा यास्तु न तासां नियमः क्वचित् ५
मनसैवेप्सिताः कार्याः सर्वा एव शुभप्रदाः
देवायतनविन्यासे कार्यं मूर्तिपरीक्षणम् ६
भूमेश्च लक्षणं यत्नात्परीक्ष्यं तत्त्वतो बुधैः
आदौ भूमिं परीक्षेत कुर्याद्विवर्णं ततः ७
इष्टगन्धरसोपेता स्निग्धा भूमिः प्रशस्यते
शर्करा तुषवेशास्थिद्वाराङ्गारविवर्जिता ८

मेघदुन्दुभिनिर्घोषा सर्वबीजप्ररोहिणी
शुक्ला रक्ता तथा पीता कृष्णाभा वहिता क्षितिः ६
द्विजराजन्यवैश्यानां शूद्राणां च यथाक्रमम्
परीक्षितायां भूम्यां तु मध्ये तस्याः प्रणामतः १०
उपलिप्य चतुर्हस्तं चतुरस्रं समं ततः
हस्तमात्रमधः खत्वा मध्ये तस्य दशाङ्गुलम् ११
गर्तमुत्कीर्तयेत्तं वै पांसुना परिपूरयेत्
समे समगुणा ज्ञेया हीने हीनगुणा भवेत् १२
वर्द्धमाने तु भूयो सौऽभवेद् गृद्धिकरी क्षितिः
नित्यं प्राङ्मुखमर्कस्य कदाचित्पश्चिमामुखम् १३
स्थापनीयं गृहे सम्यक् प्राङ्मुखे स्थानकल्पना
भवनादक्षिणे पार्श्वे रवेः स्नानगृहं स्मृतम् १४
अग्निहोत्रगृहं कार्यं रवेरुत्तरतः शुभम्
उदूङ्मुखं भवेच्छंभोर्मातृणां च गृहोत्तमम् १५
ब्रह्मा पश्चिमतः स्थाप्यो विष्णुरुत्तरतस्तथा
निक्षुब्धा दक्षिणे पार्श्वे रवेः राज्ञी तु वामतः १६
पिंगलो दक्षिणे भानोर्वामता दण्डनायकः
श्रीमहाश्वेतयोः स्थानं पुरस्तादशं शुमालिनः १७
तत्तथो अश्विनौ द्वारि पूजाकर्मगृहाद्वहिः
द्वितीयायां तु कक्षायां राजस्तोषौ व्यवस्थितौ १८
तृतीयायां तु कक्षायां स्थितौ कल्माष पक्षिणौ
जान्दकोमाठरः स्थाप्यो दक्षिणां दिशमास्थितौ १९
प्राप्नुयानूक्षतायौ तु पश्चिमां दिशमास्थितौ
उदीच्यां स्थापनीयस्तु कुबेरः सोम एव च २०
उत्तरेणैव ताभ्यां तु रेवन्तः सविनायकः
यद्रवेर्विद्यते स्थानं चतुर्दिक्षु तु तद् भवात् २१

अर्धाय मण्डले द्वे वै कार्ये सव्यापसव्ययोः
दद्यादुदयवेलायामर्धं सूर्याय दक्षिणे २२
उत्तरे मण्डले दद्यादर्धमस्तंगते रवौ
चतुरस्रं चतुः शृङ्गं व्योमदेव गृहाग्रतः २३
प्रतिमा पादसूत्रेण कार्यं मध्यस्य मण्डलम्
दिशिङः स्थाप्यः पुरस्तस्मादादित्याभिमुखस्तथा
एष स्थानविधिः प्रोक्तो देवानान्तु यथाक्रमम् २४
इति श्रीशाम्बपुराणे एकोनत्रिंशत्तमोऽध्यायः २१

त्रिंशत्तमोऽध्यायः

वसिष्ठ उवाच
अतः परं प्रवक्ष्यामि प्रतिमा विधिविस्तरम्
अर्चाः सप्तविधाः प्रोक्ता भक्तानां शुभवृद्धये १
काञ्चनी राजती ताम्री पार्थिवी शैलजा तथा
वार्द्धीवालेख्या गायन्ति मूर्त्तिस्थानानि सप्त वै २
मधुको देवदारुश्च राजवृक्षः स चंदनः
बिल्वश्चाम्रातकश्चैव खदिरश्चम्पकस्तथा ३
निम्बः श्रीपर्णवृक्षश्च त्वसनः सरलोऽर्जुनः
खतचन्दनपर्ययाः श्रेष्ठाः स्युः प्रतिमा द्रुमाः ४
वर्णानामानुपूर्व्येण द्वौ द्वौ वृक्षौ प्रकीर्त्तितौ
निम्वाद्याः सर्ववर्णानां वृक्षाः साधारणाः स्मृताः ५
क्षीरिणो वर्जिताः सर्वे दुर्बलास्ते स्वभावतः
चतुष्पथेषु न ग्राह्या पेये स्युस्तत्र वृक्षकाः ६
देवतायतनस्याश्च ये च वल्मीक-संभवाः
उत्तीर्णाः देवता येषु चैत्यवृक्षाश्च ये स्मृताः ७
श्मशाना श्रयजातश्च पक्षिणां निलयाश्च ते

सकोटराश्च ये वृक्षाः शुष्काग्रा ये च पादपाः ८
 अस्तानिलानलहताः कुञ्जराशन दूषिताः
 ग्रामाभासरजोद्धस्ता बाला दुर्गधिनस्तथा ९
 अकालफलपुष्पाश्च काले ताभ्यां विवर्जिताः
 शीर्णव्रजाश्च तरवो रुक्षा ध्वाञ्चनिषेविताः १०
 एक शाखद्विशाखाश्च त्रिशाखा अधमा द्रुमाः
 शुचौ समे विवर्जिते च वेशाङ्गार विवर्जिते ११
 पागुदवप्रवणे हृद्ये देशे कण्टकवर्जिते
 विस्तीर्णस्कन्धविटपः पुष्पवानृजुरव्रणः १२
 अभुग्रहीनो विकटः स तु ग्राह्यः शुभस्तरुः
 तस्याप्यष्ट सुमासेषु ग्रहणं कार्तिकादिषु १३
 प्रशस्ते पुष्यनक्षत्रे गुणयुक्ते शुभे दिने
 शकुने च शुभे नित्यं सोपवासोऽधिवासयेत् १४
 समः तादुपलभ्यापि तस्याधस्ताद्वसुन्धराम्
 गायत्र्याः परिपूतेन परितः प्रोक्ष्य वारिणा १५
 शुक्ले चापरिभुक्ते च परिधाय च वापसी
 पूजये गन्धमाल्यैश्च धूपैः स्ववलिकर्मभिः १६
 ततः कुशपरिस्तीर्णे हुत्वाग्निं च तदन्तिकम्
 देवदारुसमिद्धिश्च मंत्रेणानेन तत्त्ववित् १७
 ॐ प्रजापतये सत्यसन्धाय नित्यं स्मृष्टे विधात्रे च चरात्मने नमः
 सान्निध्यमस्मिन्कुरु देव वृक्षे सूर्यावृतं मण्डलमाविशय स्वाहा १८
 एवं संपूजायित्वा तु वायव्ये तं परिशान्तये
 वृक्षलोकस्य शान्त्यर्थं गच्छदे देवालयं शुभम् १९
 देव त्वं यास्यसि तत्र छेददाहविवर्जितः
 काले धूपप्रदानेन स पुष्पैर्बलिकर्मभिः २०
 लोकास्त्वां पूजयिष्यन्ति ततो यास्यसि निर्वृतिम्

वृक्षमूले कुठारं च धूपैः पुष्पैश्च पूजयेत् २१
 प्रायातायां तु शर्वर्या पुनः संपूज्य दन्तरतम्
 ब्राह्मणेभ्यस्ततो दत्त्वा याजकेभ्यश्च दक्षिणाम् २२
 छिन्द्याद्वनस्पतिं तज्ज्ञैस्तैः कृते स्वस्तिवाचने
 पूर्वस्यां दिशि पातोऽस्य ह्यैशान्यां चापि यद्भवेत् २३
 अथवा चोत्तरस्यां तु तथा छिंद्यास्तु नान्यथा
 पूर्वैशान्यामुदक्पातो दिक्षु तिसृषु चोत्तमः २४
 नैर्ऋत्याग्नेययाम्यासु दिक्षु पाततरूः रुवशोभनः
 वायवीवारुणीभ्यां तु दिग्भ्यां पातस्तु मध्यमः २५
 यस्य वश्य स्थिताः शाखाविनिर्दिष्टाः सुशाखिनः
 ता सुपूर्वं ततदिष्टत्वा ततः पश्चादधोच्छिनत् २६
 अविलग्नमशब्दं च पतनं तु प्रशस्यते
 उत्पाते हिलं यस्य आपश्च मधुरक्तयोः २७
 सर्पिस्तैलं क्षरेद्यस्तु पादपं तं विवर्जयेत्
 क्षेदनं तत्क्षणे वापि मण्डलं यस्य दृश्यते २८
 सगर्भं तं विजानीयाच्चिन्हैस्समुपलक्षितम्
 पीतके मण्डले गोधा कृष्णे दीर्घभुजङ्गमः २९
 गुडवर्णस्तु पाषाणः कपिले गृहग्रोधिका
 अग्निवर्णे जलं ज्ञेयं मंजिष्ठामे भवेत् कृमिः ३०
 दावैरेतैर्विनिर्युक्तं दातुं दारु श्रेष्ठमुदाहरेत्
 प्रक्षाल्य पल्लवैः सम्यक् क्वचित्कालं विधारयेत् ३१
 इति श्री शाम्बपुराणे प्रतिष्ठापनकल्पे
 दारु परीक्षा नाम त्रिंशत्तमोऽध्यायः

एकत्रिंशत्तमोऽध्यायः

वशिष्ठ उवाच

अतः परं प्रवक्ष्यामि प्रतिमालक्षणं क्रमात्
एकहस्ता द्विहस्ता च त्रिहस्ता वा प्रमाणतः १
तथा सार्द्धत्रिहस्ता वा सवितुः प्रतिभा शुभा
प्रसादाद्द्वारतो वापि यत्प्रमाणं प्रकीर्तितम् २
तद्वा प्रमाणं कर्तव्यं तततं शुभमिच्छता
एकहस्ता भवेत्सौम्या द्विहस्ता धनधान्यदा ३
त्रिहस्ता प्रतिमा भानोः सर्वकामप्रदास्मृता
सार्द्धतृतीयहस्ता तु सुभिक्षेमकारिका ४
अग्रे मध्ये च मूले च प्रतिमा सर्वतः शुभा
गान्धर्वी सा तु विज्ञेया बहुधान्यधनावहा ५
देवागारस्य यद्द्वारं तस्मादष्टाङ्गमुत्सृजेत्
तृतीये पिण्डिका कार्या द्विभागायः प्रतिमा भवेत् ६
अङ्गुलैः स्वैर्भवेन्मूर्तिरशीतिश्चतुरङ्गुला
विस्तारायामतः कार्या वदनं द्वादशाङ्गुलम् ७
मुखं त्रिभागं चिबुकं ललाटं नासिका तथा
कर्णौ नासिकयातुल्यौ पाणयोर्वा निपतेतयोः ८
नयने द्व्यङ्गुलेस्यातां तत्रिभागे तु तारके
तृतीयं तारका भागं कुर्यादृष्टिं विचक्षणः ९
ललाटं मस्तकोत्सेधं कुर्यात्तत्सममेव तु
परिणाहस्तु शिरसो भवेद् द्वादशःगुलम् १०
तुल्या नासिकया ग्रीवा मुखेन हृदयान्तरम्
मुखमाला भवेन्नाभिस्ततो मेदमनन्तरा ११
मुखविस्तारमुरसस्ततोऽर्द्धं तु कटिर्भवेत्
बाहूप्रवाहूतत्तुल्यावूरुजंधे च तत्समे १२
गुल्फाधस्तात्तु पादः स्यादुच्छ्रितश्चतुरङ्गुलेः
षडङ्गुला तु विस्त स्तिस्तथाङ्गुष्ठोऽङ्गुलत्रयम् १३

प्रदेशिनी च तत्तुल्या हीना शेषनखान्नखम्
 चतुर्दशाङ्गुलः पादस्यायामः परिकीर्तितः १४
 एवं लक्षणयुक्ताया भवेत् पूजितलक्षणा
 अंसौ भुजौ तथैवोरुभूललाटं चसनासिकम् १५
 गण्डं च नियतं मूर्तेः कुर्यात्तज्ज्ञः समुन्नतिम्
 विशा लधवला ताम्रापद्मलायतलोचनः १६
 सस्मिताननपद्मास्य चारु विम्बाधरः शुभः
 रत्नप्रोद्धासिमुकुटः कटकाङ्गदहारवान् १७
 अव्यङ्गपद बन्धादि समायोगोप शोभितः
 सुबाहु मण्डलश्चारु विचित्र मणि कुरण्डलः १८
 कराम्यां काञ्चनी मुद्रा प्राप्तहस्त सरोरुहम्
 एवं लक्षण संयुक्तां कारये दीप्सितप्रदाम् १९
 प्रजाभ्यश्च तदा भानुः शिवारोग्याभयप्रदः
 अत्यङ्गायां नृपभयं हीनाङ्गायामकल्पता २०
 ध्यातायां चक्षुषः पीडा कृशायां तु दरिद्रता
 सक्षतायां भयं शास्त्रात् स्फुटिता मृत्युकारिणी २१
 दक्षिणावनतायां तु शश्वत्स्यादायुषः क्षयः
 उत्तरावनतायां तु वियोगो भवति ध्रुवम् २२
 नातिलोक्या न चालोक्या ऋज्वी मूर्तिः प्रशस्ते
 तस्माद् भास्करभक्तेन लोकद्वयहितैषिणा २३
 ता मूर्तयः शुभाः कार्यास्तधीनास्तु सम्पदः
 शिरोरुगण्डवदनैः सर्वाङ्गावयवैस्तथा
 एवं लक्षणसम्पूर्णा सा शुभा प्रतिमा नृपाम् २४
 इति श्रीशाम्बपुराणे एकविंशत्तमोऽध्यायः २७

द्वात्रिंशत्तमोऽध्यायः

वसिष्ठ उवाच

अतोऽधिवासनं कार्यं विधिदृष्टेन कर्मणा
सामुद्रं तोयमाहृत्य जाह्नव्यं यामुनं तथा १
सारस्वतं जलं पुण्यं चान्द्रभागं स सैन्धवम्
पौष्करं च जलं श्रेष्ठं गिरि प्रसवणोदकम् २
अन्यद्वा शुचि यत्तोयं नदीनदतडागजम्
यथाशक्त्या तदाहृत्य कलशैः काञ्चनादिभिः ३
ततस्तु मणिरत्नानि सर्वबीजौषधीस्तथा
सुगन्धानि च माल्यानि स्थलजान्यम्बुजानि च ४
चन्दनानि च मुख्यानि गन्धांश्च विविधान् वरान्
ब्राह्मीं सुवर्चलां मुस्तां विष्णुक्रान्तां शतावरीम् ५
दूर्वां च शंखपुष्पीं च प्रियगूं रजनीं वचाम्
संभृत्य तांस्तु संभारान् नानाकर्म विधानवित् ६
वटाश्चत्थाशिरीषाणां पल्लवैः कुशसंयुतैः
कलशो परिविन्यस्तैर्देयं स्नानोदकं रवेः ७
काञ्चनैराजतैस्ताम्रैर्मृन्मयैः कलशैस्तथा
साक्षतैस्सहितैश्च सर्वौषधि समन्वितैः ८
गायत्रीपरिपूतैस्तैरष्टभिः स्नापयेद्रविम्
कुशोत्तरां ततः कृत्वा वेदीं पक्वेष्टकामयीम् ९
तस्यां वेद्यां समारोप्य परिधाप्य च वाससी
प्रतिमामपि षिञ्चत सोपवासः प्रयत्नः १०
मूर्ध्नि सर्वौषधी दत्त्वा तथैव मलकानि च
वाक्यमुच्चारयेदेवमुपर्यवकिरन् जलम्
देवस्त्वामभिषिं चन्तु तु ब्रह्मविष्णु शिवादयः
व्योमगङ्गाम्बुपूर्णेन आद्येन कलशेन तु १२

मरुतश्चाभिषिंच तु भक्तिमन्तो दिवस्पते
मेघतोयसुपूर्णेन द्वितीयकलशेन तु १३
सारस्वतेन तोयेन पूर्णेन सुरसत्तमाः
विद्याधरा अभिषिंचन्तु लोकपालाः समागताः १४
सागरोदकपूर्णेन चतुर्थकलशेन तु
वारिणा परिपूर्णन पद्मेरेण सुगन्धना १५
पंचमेनाभिषिंचन्तु नागाश्च कलशेन ते
हिमवद्धेमकूटाद्या अभिषिंचन्तु पर्वताः १६
निर्भरोदकपूर्णेन षष्ठेन कलशेन तु
सर्वतीर्थाम्बुपूर्णेन कलशेन दिवस्पते १७
सप्तमेनाभिषिञ्चतु ऋषयः सप्त खेचराः
वसवश्चाभिषिञ्चन्तु कलशेनाष्टमेन ते १८
अष्टमङ्गलयुक्तेन देवदेव नमोऽस्तुते
स्नापयित्वा क्रमेणैणं स्नानकर्मविधानवित् १९
ततो वर्द्धनिकां गृह्य वारिधारां समुत्सृजेत्
त्रिंशत् पुरतोऽर्कस्य आचमस्वेति च ब्रुवन् २०
ततोऽन्यत्र शुचौ देशे सुसंपृष्टाचलेपने
तन्दुलैः पंचरागैश्च आलिखेच्चतुरन्तिकम् २१
पताकातोरणच्छत्रध्वजमालाद्यलङ्कितम्
विचित्रस्रग्वितानाढ्यं प्रकीर्णकुसुमोत्करम् २२
तस्य मध्ये कुशास्तीर्णे मूर्तिं स्थाप्य विवस्वतः
तस्य चावाहानं कृत्वा दद्यादर्घ्यं प्रयत्नतः २३
सुवर्णमधुपर्कादि सुमनोदीपङ्कपजैः
देवस्य स्पर्शयेद्गं च सवत्सां रोहिणीं शुभाम् २४
ॐ नमो गोपतय इत्युक्त्वा सहस्रांशो प्रसीदयेत्
एवम् मंत्रेण संपूज्य परिधाय च वाससी २५

यज्ञोपवीतमावेष्ट्य वद्धोत्संगस्तथैव च
सर्वगन्धैः समालिप्य चन्दना गुरुकु कुङ्कुमैः २६
अलङ्कारैरलंकृत्य कुसुमैश्च सुगन्धिभिः
मालाभिश्च विचित्राभिरावद्धाभिरनेकशः २७
ततो धूपं च नैवेद्यं दद्याच्चैव प्रयत्नतः
तत्तोरणं समुत्थाप्य मणैः श्रद्धया धिया २८
प्रज्वाल्याग्निं विधानेन कुर्याच्छान्तिं विधानतः
ततः स्वस्तिकृतां स्नातां मणिरत्नविभूषिताम् २९
कृतां प्रतिष्ठितां रक्षां प्रतिमामधिवासयेत्
देवागारात्तथैशानेदिग्भागे दिव्यसंज्ञिते ३०
कृत्वा कुशपरिस्तीर्णे वरास्तरणसंवृते
पूर्वशीर्षा शुभां शय्यां शुक्लां दिव्यास्तरण संयुताम् ३१
यस्यां संवेशयेत् सम्यग्महाश्वेतामुदीरिताम्
निभुक्तां दक्षिणे पार्श्वे वामे राज्ञीं च स्थापयेत् ३२
दण्डपिङ्गलकौ चास्य स्थाप्यौ पादप्रवेशितौ
तस्यां शंखः सितायां तु शय्यायां प्रतिमां रवेः ३३
वसेच्च रजनीं तत्र स्तूयमानं चतुर्दिशम्
ब्राह्मणैर्बन्दिभिश्चापि गीतज्ञैर्वरणैस्तथा
कुर्याज्जागरणं तत्र सूर्यभक्तिसमन्वितैः ३४
प्रभतायां तु शर्वर्यां बोधयेद् दिग्विधानतः
हविष्यं भोजयित्वा तु ब्राह्मणा याजकांस्तथा ३५
दक्षिणाभिश्च संपूज्य कृते वै स्वस्तिवाचने
दीनान्धकृपणादींश्च सर्वानन्नेन तोषयेत् ३६
ततो गर्भगृहस्थानमध्ये कृत्वा तु पिण्डकाम्
अवटे चास्य सौवर्णन्यस्य सप्तहयं रथम् ३७
सर्वबीजौषधींश्चैव तत्र दत्वा विधानवित्

दत्वार्धं स्थापयेत्तत्र यजमानः सहायवान् ३८
 गौरांश्च सर्षपान् दत्वा अर्चां संस्थापयेत्ततः
 शंख दुन्दुभिनिर्घोषैर्हस्ताधारासहाक्षतैः ३९
 कृत्वा पुण्याहशब्देन स्वालयस्य प्रदक्षिणाम्
 शुभे लग्ने दिने ऋक्षे पूर्वाह्णे मानवेक्षणे
 मुहूर्ते तत् शुभे भानोः प्रतिमां स्थापयेद्बुधः ४०
 नाधोमुखीं नोर्द्धमुखीं न पाश्चान्नतां तथा
 समामभिमुखीं चेमां प्रतिमां च निवेशयेत् ४१
 पत्न्यौ चास्य ततः सम्यक् पार्श्वयोर्विनिवेशयेत्
 निक्षुभां दक्षिणे पार्श्वे रवेराज्ञीं तु वामतः ४२
 पिङ्गलो दक्षिणे भानोर्वामतो दण्डनायकः
 स्थाप्यश्चैव ततो वह्निं संस्थाप्य विधिवत्पुनः ४३
 यजमानस्य शांत्यर्थं शान्तिं कर्म विधानवित्
 होमयेत् सर्वदेवानां स्वाहाकारैरितस्ततः ४४
 ततस्तदुपहारार्थं संभारैः प्रावसमाहृतैः
 मोदकोल्लापिकापूपशष्कुली भूतशीर्षकैः ४५
 कृसरैः पायसोन्मिश्रैः सर्वदिक्षु क्षिपेद्वलिम्
 तर्पयेत्क्षीरभध्वाज्यैः स्तूर्यस्तोत्रैश्च भास्करम् ४६
 विप्रेभ्यो याजकेभ्यश्च ततोदद्याच्च दक्षिणाम्
 सूर्यऋतौ महापुण्ये तेन कुर्याच्च दक्षिणाम् ४७
 स्थाप्यतेऽनेन विधिनामद्भक्तैः प्रतिमातु या
 सा तु वृद्धिकरी नित्यं सान्निध्यं च सदा भवेत् ४८
 क्षतुर्णामपि वर्णानां स्थापयेद्यस्तुभास्करम्
 सोत्तीर्णः सर्वसंसारात् सूर्यलोके महीयते ४९
 पश्यन्ति मानवा ये तु आदित्यस्याधिवासनम्
 सप्त जन्मसुतेजाता नीरोगाः संभवन्ति हि ५०

त्रिशत्रयमुपासन्ते भानोर्मालाधिवासितम्
 गन्धमाल्योपहारैश्च ते यान्ति परमां गतिम् ५१
 आत्मीयं परकीयं च प्रतिमास्थापनं रवेः
 यः पश्यति पुमान् भक्त्या स पापात्परिमुच्यते ५२
 दशानामश्वमेधानां वाजपेयशतस्य च
 फलं प्राप्नोति पुरुषः प्रतिष्ठाप्य दिवाकरम् ५३
 यावत्कीर्तिः पुण्यकृतो भानोः स्थाननिवेशनात्
 तावत् स तु यदुश्रेष्ठ सूर्यलोके महीयते ५४
 स्थापयित्वा रविं भक्त्या विधिदृष्टेन कर्मणा
 मासे मासे क्रतुफलं लभते नात्र संशयः ५५
 एकाहेनापि यद्भानोः पूजया प्राप्यते फलम्
 न व्रतैरुपवासैर्वो दानैर्वा समवाप्यते ५६
 कृत्वा तु य महत् पापं यः पश्चात् सेवते रविम्
 स याति सूर्यलोके तु नरो विगतकल्मषः ५७
 न भवेद्दुष्टद्रारिद्र्यं चन्द्रेण सह मोदते
 स्वर्गे महीयते तावद्यावत्सूर्यस्य वेश्मनि ५८
 इत्येवं सुखयति तस्य यश्च भानोर्भूतानां स्थितिनिलयप्रसूतिहेतोः
 श्रीभागी भवति नरो निकेशकारी कल्याणानां वसति शतं च
 सूर्यलोके ५९
 यः प्रासादं रचयति पुमान् देवतानां प्रयत्नात्
 कीर्तिस्तस्य भवति विपुलवंशमार्गानुजाता
 दिव्यान् कामान् लभते च सदा कामतश्चा-
 प्रमेयांस्तान् भु क्वासौ पुनरपि भवे चक्रवर्त्ती पृतिव्याम् ६०
 ये मानवास्त्रिदशमूर्तिनिकेतकानि कुर्वन्ति साधु यतदृष्टिमनोहराणि
 तेषां मृते च परमार्थमये शरीरे लोके परिभ्रमति कीर्तिमयं शरीरम्
 ६१